

VEJLEDNING OM UDARBEJDELSE AF BIOTOPPLANER OG UDSÆTNING AF FASANER OG AGERHØNS

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Forord
2. Definitioner
3. Hvad er en biotopplan?
4. Betingelser for udsætning af fasaner og agerhøns
 - 4.1. Udsætning uden biotopplan
 - 4.2. Udsætning med biotopplan
 - 4.3. Generelle betingelser
5. Hvad skal en biotopplan indeholde
6. Beregning af en biotopplan (pointsystemet)
7. Anmeldelse af biotopplaner
8. Andre regler om udsætning
 - 8.1. Krav om udsætningskursus
9. Kontrol, overvågning og straf

Bilag

1. Skema for arter/artsgrupper som biotopplanen målrettes til
2. Skema for pointtildeling af biotopplantiltag
3. § 14 i bekendtgørelse nr. 1652 af 19/12/2017 om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber
4. Krav til undervisningsplan for personer, der beskæftiger sig med udsætning af fuglevildt

1. FORORD

1. april 2010 indførtes nye regler for udsætning af fasaner og agerhøns. Disse er senere blevet revideret i 2013/2014 og 2017.

Reglerne fastsætter begrænsninger i mulighederne for at udsætte fasaner og agerhøns, således at der stilles krav om en vis sammenhæng mellem mængden af udsatte fugle og arealets størrelse, der hvor udsætningen sker. Der er fastsat areal-/mængdekrav og samtidig givet mulighed for, på visse betingelser, at øge antallet af udsatte fugle.

En af disse betingelser er udarbejdelse og anmeldelse af en biotopplan.

En biotopplan har til formål at forbedre jagtbare såvel som ikke-jagtbare arters levevilkår på ejendommen og dermed sikre, at ejendommen kan bære den øgede udsætning. Samtidig skal biotopplanerne på landsplan sikre en større udbredelse af forskellige natur- og halvkulturtyper, og dermed generelt skabe bedre levesteder for vildtet, samt plante- og dyreliv knyttet til landbrugsarealer.

Reglerne fremgår af bekendtgørelse om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredskaber § 14, og bekendtgørelsens bilag 2 og 3 (Bekendtgørelse nr. 1652 af 19/12/2017). Reglerne er i denne vejledning gengivet i bilag 3.

Denne vejledning indeholder en beskrivelse af, hvordan Miljø- og Naturstyrelsen administrerer reglerne om udarbejdelse af biotopplaner og udsætning af fasaner og agerhøns. Vejledningen indeholder således oplysninger om reglernes indhold og baggrund, samt fortolkningen heraf.

Vejledningen omhandler hovedsageligt reglerne om biotopplaner, herunder hvilke ejendomme og arealer, der kan udarbejdes biotopplaner for og konsekvenserne heraf.

2. DEFINITIONER

Biotopplan: Plan, der har til formål at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper for at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for den naturlige flora og fauna, og som minimum opfylder retningslinjerne angivet nedenfor.

Biotopplanejendom: Den ejendom/de ejendomme/det areal/de arealer, der indgår ved beregningen af det tilladte antal udsatte agerhøns og fasaner.

Ejendom: Sammenhængende arealer med samme ejer.

Bruger: Forpagter, der i forpagtningen har jagtretten med.

Biotopplanareal: Det areal/de arealer bestående af non food lavskov, dyrkede og udyrkede landbrugsarealer samt udyrkede bræmmer, hvor biotopplantiltag kan udføres.

Udyrket areal: Udyrkede landbrugsarealer skal forstås efter de gældende regler i grundbetalingsordningen, det vil sige som arealer, hvor der ikke er nogen form for produktion. Udyrkede arealer skal under normale vejrforhold være dyrkbare.

En biotopplan anses for gennemført når: De tiltag biotopplanen angiver, skal være gennemført i naturen senest den 1. juni i ansøgningsåret således, at tiltagene har eller kan have en reel betydning for vildtets levesteder.

3. HVAD ER EN BIOTOPPLAN?

En biotopplan har til formål at medvirke til at etablere nye og/eller forbedre eksisterende biotoper, for herved at øge omfanget og forbedre kvaliteten af vildtlevende fugles og pattedyrs levesteder, herunder livsvilkårene for den naturlige flora og fauna.

Det/de arealer, som biotopplanen angiver biotopforbedringer for, kaldes for biotopplanarealet, og kan omfatte dyrkede - og udyrkede landbrugsarealer, non food lavskov, samt udyrkede bræmmer.

For økologisk dyrkede arealer skal der udarbejdes biotopplaner på samme måde som for ikke-økologisk drevne arealer.

Biotopplaner kan gælde for 1 eller 3 år ad gangen og giver tilladelse til at der på biotoplanejendommen kan udsættes op til 7 fugle/hektar, dog maksimalt 4 agerhøns/hektar. Ønsker en ejendom at udsætte 8-12 fugle per hektar er der muligt at udarbejde en "overbygning" på den 1- eller 3-årige biotopplan. En sådan overbygning er gældende for 5 år ad gangen og skal betragtes som en udvidelse af den eksisterende biotopplan, det vil sige at arealerne skal være sammenhængende. Den 5-årige biotopplan kan alene udføres med de markerede tiltag som er anført i vejledningens bilag 1.

Et krav for at kunne udarbejde en 5-årig biotopplan er, at ejendommen de forudgående 2 år har anmeldt og gennemført en biotopplan.

Anmeldes og udarbejdes en 5-årige biotopplan skal der i den 5-årige periode til enhver tid være en gyldig biotopplan (1- eller 3-årig), som lægger til grund for den 5-årige biotopplans beregningsgrundlag og gyldighed.

For 3- og 5-årige biotopplaner skal tiltagene opretholdes på samme sted i den gældende periode. I forbindelse med uønsket plantevækst som brændenælder, tidsler, bjørneklo eller lignende kan der foretages en rotationsomlægning, hvor 1/3 af tiltaget årligt lægges om.

Man kan vælge mellem forskellige typer af tiltag, for at opfylde kravene til en biotopplan. Der er frit valg mellem de forskellige typer af tiltag ved 1- og 3-årige biotopplaner. Hovedsagen er, at man kommer op på minimum 85 point i alt (3-årig biotopplan) eller 100 point i alt (1-årig biotopplan). For 5-årige biotopplaner kan udvalgte tiltag af en mere permanent karakter benyttes. Disse tiltag er markeret i bilag 2. Ved pointgivning af en 5-årig biotopplan beregnes pointsummen ud fra et pointal på 100 og videre fra 110 – 150 point og giver tilladelse til at udsætte op til 8-12 fugle, dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha. For nærmere regler om beregning af point henvises til kapitel 6.

Biotopplanarealerne skal placeres, så de medfører en forbedring af naturindholdet på ejendommen. Flere af tiltagene kan med fordel lægges opad hinanden, f.eks. barjordstriber, insektvolde og slåede græsstriber. Det samme gælder visse tiltag, der med fordel kan laves i det samme areal. En sådan sammenhæng gavner naturen og vildtet, hvorfor der også er tiltag, der præmierer en sådan sammenhæng mellem tiltagene. Det er afgørende at biotopplantiltagene i videst muligt omfang udvælges og placeres således de understøtter de 4 arter/artsgrupper som biotopplanen målrettes til (se bilag 1.)

Biotopplanarealerne skal spredes mest muligt på ejendommen således, at placeringen sker under nødvendig hensyntagen til mikroklima (sol- og læforhold etc.) og enten danner korridorer mellem eksisterende levesteder for vildtet, naturområder og -elementer eller understøtter disse f.eks., ved placering i forbindelse med levende hegn, skovbryn, markskel, vandløb, vådområder etc.

En biotopplan anses for gennemført, når det kan konstateres, at tiltaget er lavet. Dog skal dette være sket senest den 1. juni i ansøgningsåret. Det kan være, at der er sået eller plantet, eller at arealet på anden måde utvetydigt er udtaget af driften.

4. BETINGELSER FOR UDSÆTNING AF FASANER OG AGERHØNS

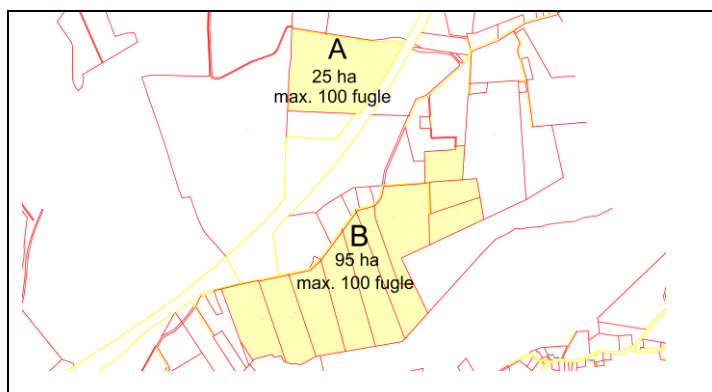
Oversigtstabel (de enkelte ejendomstyper og vilkårene er beskrevet nærmere nedenfor):

Ejendomstype	Med/uden biotopplan	Max antal fugle	Hjemmel
Alle under 100 ha.	Uden	100 stk.	§ 14, stk. 2, nr. 1
Alle over 100 ha.	Uden	1 fugl/ha.	§ 14, stk. 2, nr. 2
Landbrugsarealer over 22 ha.	Med	7 fugle/ha., dog maks 4 agerhøns/ha. for 1- og 3-årige biotopplaner og 8-12 fugle/ha., dog maks 4 agerhøns/har for 5-årige biotopplaner.	§ 14, stk. 2, nr. 3
Skov/naturarealer	Uden	7 fugle pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns/ha.	§ 14, stk. 2, nr. 4
Skov/natur + max 22 ha. landbrug	Uden	7 fugle /ha. dog maksimalt 4 agerhøns /ha. skov/natur og 1 fugl/ha. landbrug	§ 14, stk. 2, nr. 4

4.1. Udsætning uden biotopplan

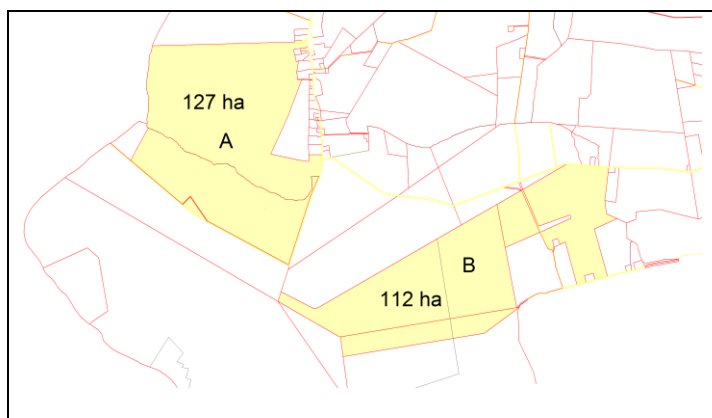
Ejendomme (alle typer) under 100 ha.

Der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns.

	<p><i>Eksempel:</i> På ejendommene A og B er landbrugsarealet under 100 ha., hvorfor der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns pr. ejendom.</p> <p>§ 14, stk. 2, nr. 1</p>
---	---

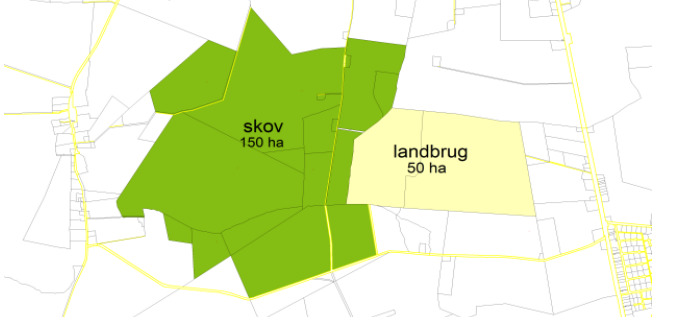
Ejendomme (alle typer) på 100 ha. eller derover

Der kan udsættes op til 1 fasan/agerhøne pr. ha.

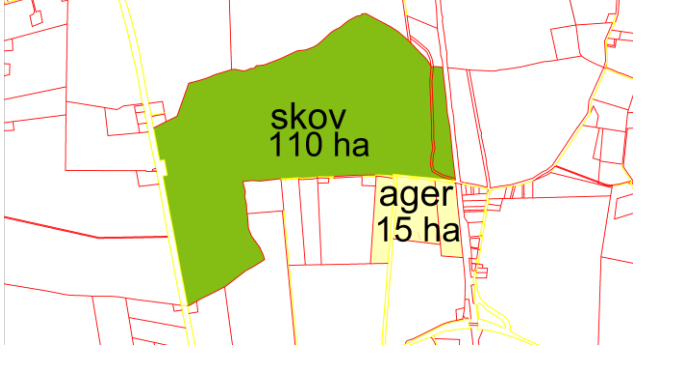
	<p><i>Eksempel:</i> På ejendom A kan der udsættes 127 fasaner/agerhøns og på ejendom B kan der udsættes 112 fasaner/agerhøns</p> <p>§ 14, stk. 2, nr. 2</p>
---	---

Ejendomme der består af både landbrugsmæssigt dyrkede arealer og andre naturtyper.

Overstiger de landbrugsmæssigt dyrkede arealer 22 ha. skal der udarbejdes en biotopplan for at udsætte op til 7 eller 8-12 fugle/ha. Der kan dog altid udsættes op til 100 fugle på ejendomme under 100 ha. landbrugsareal og 1 fugl/ha. på ejendomme over 100 ha. landbrugsareal.

	<p><i>Eksempel:</i> På en ejendom, der består af 150 ha. skov eller anden naturtype og et 50 ha. landbrugsareal, kan der uden biotopplan udsættes 200 fugle (1 fasan/agerhøne pr. ha).</p> <p>§ 14, stk. 2, nr. 2 4</p>
---	---

Hvis de landbrugsmæssigt dyrkede arealer på ejendommen er mindre end 22 ha., kan der uden biotopplan udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha. på det ikke landbrugsmæssigt dyrkede areal, og 1 pr. ha. på det landbrugsmæssigt dyrkede areal.

	<p><i>Eksempel:</i> På en ejendom, der består af 110 ha. skov eller anden naturtype og et 15 ha. landbrugsareal (under 22 ha), kan der i alt udsættes 785 fasaner/agerhøns (770 for den del, der består af skov + 15 for landbrugsarealet).</p> <p>§ 14, stk. 2, nr. 4</p>
--	--

Ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer. Der kan udsættes op til 7 fasaner/agerhøns pr. ha. Ikke-landbrugsmæssigt dyrkede arealer dækker over alle andre naturtyper, herunder skov, plantager, krat, mose, sø m.v. Arealer der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt permanent græs, kan medregnes som arealer bestående af skov, moser, krat el.lign.

	<p><i>Eksempel:</i> I en skov på 20 ha. kan der udsættes 140 fasaner/agerhøns (7 fugle/ha).</p> <p>Hvis arealet er mindre end 14 ha. kan der altid udsættes op til 100 fasaner/agerhøns (jævnfør § 12, stk. 2, nr. 1).</p> <p>§ 14, stk. 2, nr. 4</p>
---	---

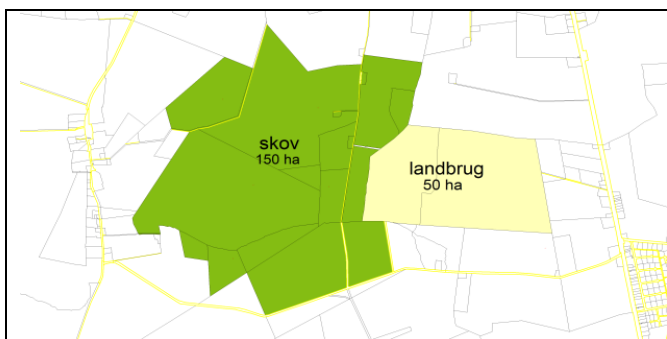
4.2. Udsætning med biotopplan

En biotopplan kan omfatte én eller flere ejendomme, eller dele heraf med samme ejer/bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal, indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha.

Hvis der er anmeldt og gennemført biotopplan i overensstemmelse med retningslinjerne i denne vejledning, kan der udsættes op til 7 fugle heraf maksimalt 4 agerhøns pr. ha. for 1- eller 3-årige biotopplaner og 8-12 fugle pr. ha. heraf maksimalt 4 agerhøns pr. ha. for 5-årige biotopplaner.

Ejendomme der består af både landbrugsmæssigt dyrkede arealer og andre naturtyper.

Overstiger de landbrugsmæssigt dyrkede arealer 22 ha. skal der udarbejdes en biotopplan for at udsætte op til 7 eller 8-12 fugle/ha..

Eksempel:

På en ejendom, der består af 150 ha. skov eller anden naturtype og et 50 ha. landbrugsareal, kan der med en 1- eller 3-årig biotopplan udsættes 1400 fugle dog maks 800 agerhøns

Er der i tillæg til en 1- eller 3-årig biotopplan udarbejdet en 5-årig biotopplan kan der alt afhængigt af den samlede pointsum udsættes fra 1600-2400 fugle dog maks 800 agerhøns.

§ 14, stk. 2, nr. 2

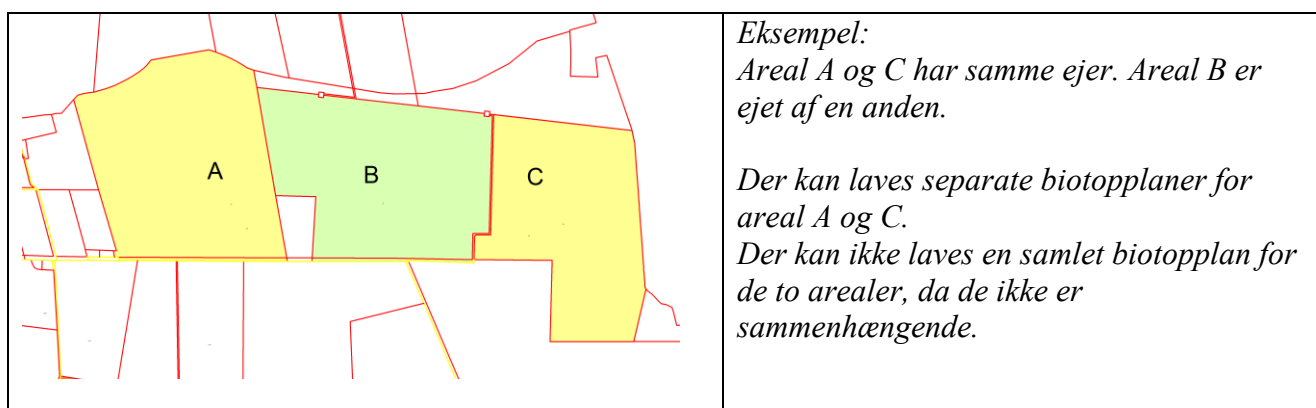
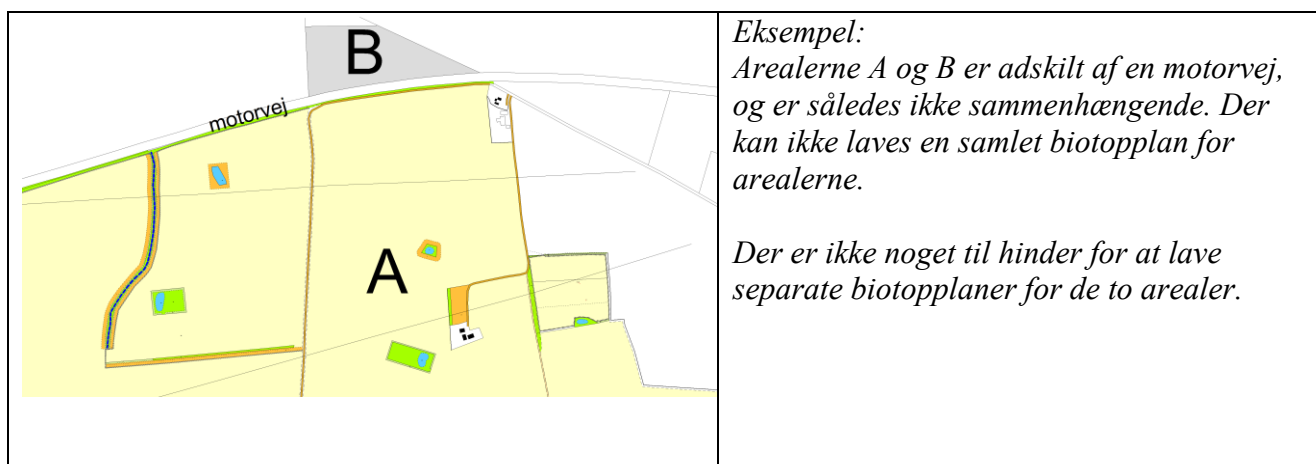
§ 14, stk. 2, nr. 3

Sammenhængende areal, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 4.

Der er tale om sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer, eller af veje og jernbaner, der ikke lovligt kan krydses til fods.

Reglen følger princippet i jagt- og vildtforvaltningslovens § 18.

Det sammenhængende areal kan bestå af flere naturtyper som skov, mose og landbrugsarealer.

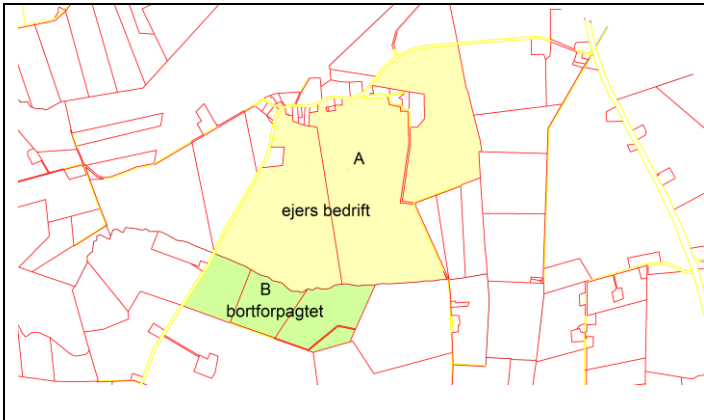
Ejer/bruger af en ejendom, jf. § 14, stk. 4.

En biotopplan-ejendom kan omfatte et sammenhængende areal af en eller flere ejendomme, eller dele heraf med samme ejer/bruger.

Ejeren af en ejendom er den eller de personer, som har tinglyst adkomst til ejendommen.

Brugeren af en ejendom er den eller de personer, som forpagter en ejendom helt eller delvist med jagtretten. En jagtlejer er således ikke bruger af en ejendom, medmindre jorden samtidig er forpagtet.

Det er ejeren eller forpagteren, der har retten til at udsætte og pligten til at udarbejde biotopplaner og biotopplantiltag. Udsætningsretten kan overdrages til evt. en skytte, driftsleder eller jagtlejer(e), men ikke ansvaret. Anmeldelse og gennemførelse af biotopplaner og biotopplantiltag kan udføres af andre end ejer/forpagter, men ejer eller forpagter er ansvarlig.

Eksempel:

Arealerne A og B har samme ejer, men areal B er bortforpagtet inkl. jagtretten. Der kan laves separate biotopplaner for de to arealer, men ikke en samlet plan for de to arealer.

Dele af en ejendom, jf. § 14, stk. 4.

Der kan laves biotopplaner for dele af en ejendom, hvis ejer/bruger finder det hensigtsmæssigt at dele en ejendom op i én eller flere biotopplan-ejendomme.

Her gælder dog visse begrænsninger, idet der på ejendomme med både ikke-landbrugsmæssige arealer og landbrugsmæssige arealer ikke kan ske en opdeling, der medfører, at det landbrugsmæssige areal bliver mindre end 22 ha. Det vil sige, at man ikke kan opdele en ejendom med henblik på at komme under den grænse på 22 ha., der gælder for krav til udarbejdelse af biotopplan på blandede ejendomme.

På de dele af en ejendom, hvor der er gennemført og anmeldt biotopplaner, kan der udsættes op til 7 ffugle dog maks 4 agerhøns pr. ha. for 1- eller 3-årige biotopplaner og 8-12 fugle dog maks 4 agerhøns pr. ha. for 5-årige biotopplaner På andre dele af ejendommen, kan der udsættes 1 fasan/agerhøne pr. ha. Reglen om, at der kan udsættes op til 100 fasaner/agerhøns på ejendomme under 100 ha., gælder ikke for opdelte ejendomme.

Målrkning af biotopplaners naturindhold

Biotopplanens tiltag skal målrettes mindst 4 arter/artsgrupper, hvoraf mindst 2 er ikke-jagtbare En biotopplan og dens tiltag skal målrettes mindst 4 artsgrupper (se nedenstående skema eller bilag 1.). Disse artsgrupper udvælges ud fra ejendommens naturpotentiale, hvor det skal kunne sandsynliggøres at de valgte arter er tilstede – enten ved observation eller ved egnede levesteder for arten. Biotopplantiltag udvælges og anlægges i henhold til den enkelte arts krav til levesteder således at biotopplanen målrettes de valgte arter/artsgrupper og dermed bidrager til at understøtte de biologiske livsbetingelser for arten/artsgruppen.

I nedenstående skema er de valgte arter/artsgruppers levesteder beskrevet. Derudover er der beskrevet hvilke krav arten/artsgruppen har til levesteder i forhold til udvælgelse og anlæggelse af biotopplantiltag. For en oversigt over hvilke biotopplantiltag som understøtter arter/artsgrupper henvises til bilag 1.

<u>Art/artsgruppe</u>	Ikke-jagtbare arter
Bestøvere (humlebier, bier, blomsterfluer og sommerfugle)	<p>Krav til levested</p> <p>Findes ved lav lysåben natur med barjord, vegetationstriber, insektvolde, stendiger osv.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til en variation af blomstrende træer og -buske samt lysåbne arealer med 1- og flerårige planter. Denne adgang er vigtig fra forår til efterår og skal skabe kontinuitet i forhold fødesøgning.</p> <p>Adgang til udgåede træer, insektvolde og græsbræmmer er vigtige og skal skabe kontinuitet i forhold til redebygning og overvintring.</p>
Krybdyr (Markfirben, skovfirben, snog, hugorm og stålorm)	<p>Findes ved soleksponerede arealer såsom barjord, stendiger og stenkunker med lav vegetation såvel som langs ledelinjer.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til soleksponerede arealer med mulighed for solbadning. Derudover skal der i tilknytning til disse områder findes varierende plantevegetation som kan danne grundlag for gemmesteder og fødesøgning.</p>
Padder (frø, tudse og salamander)	<p>Findes i våde lavninger, vibelavninger, vådområder, søer og vandløb.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til våde og fugtige områder med lysåben vegetation og insekter.</p>
Flagermus	<p>Findes ved gamle remiser, - levende hegn og -skovbryn med store helt eller delvist udgåede træer.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til store gamle- og udgåede træer som kan udgøre levested for arten . I nærhed hertil skal der findes træ- og buskbevoksninger samt lysåbne arealer som kan bidrage til fødesøgning.</p>
Museædere (<u>Natugle</u> , <u>Slørugle</u> , <u>Tårnfalk</u> , <u>Blå Kærhøg</u> (vinter), <u>Kirkeugle</u>)	<p>Findes ved randzoner, vegetationsstriber, åbne græsarealer, stynede popler/pil, varige store solitærtræer.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til store gamle- og udgåede træer som blandt andet kan bidrage til opholds- og redested. I nærhed hertil skal der findes træ- og buskbevoksninger samt lysåbne arealer og græsarealer som kan bidrage til fødesøgning i form af mindre pattedyr, krybdyr, småfugle og insekter.</p> <p>Opsætning af redekasse ved ovennævnte levesteder kan bidrage til egnede redesteder.</p>

<p>Engfugle (Vibe, Stær, Engpiber, Gul Vipstjert, Bynkefugl)</p>	<p>Findes ved vådområder, vandløb, våde lavninger, vibelavninger, lærkepletter, græsning, høslæt, stynede popler/pil.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til ledelinier i det åbne land, græssede/slåede græsarealer såvel som lysåbne og/eller fugtige arealer med varierende vegetation som kan bidrage til redeskjul og fødesøgning i form af regnorme, padder, snegle og insekter.</p> <p>Opsætning af redekasse for stær ved ovennævnte levesteder kan bidrage til egnede redesteder.</p>
<p>Agerlandsfugle (Sanglærke, bomlærke, Vagtel, Gulspurv, Tornirisk, Stenpikker)</p>	<p>Findes i det åbne land langs vegetations- og barjordstriber, vinterstub, diger, stenbunker, solitærsten etc.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til soleksponerede arealer med græs, 1- og flerårig vegetation som bidrager med især insektføde om sommeren og frø om vinteren.</p>
<p>Art/artsgruppe</p>	<p>Jagtbare arter</p>
	<p>Krav til levested</p>
<p>Hjortevildt (råvildt, dåvildt og kronvildt)</p>	<p>Findes i skov, åbne dyrkede og udyrkede arealer.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til ledelinier i det åbne land, hvor der er rig mulighed for fødesøgning ift. friske skud fra træer og buske såvel som en rig variation af græsser og urter. Efterafgrøder, arronderinger eller græsningsarealer er også attraktive. Denne adgang er vigtig året rundt og skal skabe kontinuitet i forhold fødesøgning.</p>
<p>Hare</p>	<p>Findes i det åbne land med varieret græs og urtevegetation</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til lysåbne arealer og korridorer bestående af græs- eller urtevegetation. Denne adgang er vigtig året rundt og skal skabe kontinuitet i forhold fødesøgning.</p>
<p>Agerhøne</p>	<p>Findes i det åbne land langs ledelinjer med varieret græs og urtevegetation.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang i det åbne land til velegnet rede- og fødebiotop i form af gammel græs- eller urtevegetation og soleksponerede arealer med 1- og flerårig vegetation som bidrager med insektføde, samt grønt- og frøføde. Sådanne arealer skal skabe kontinuitet i forhold fødesøgning.</p>

<u>Fasan</u>	<p>Findes i skov og i det åbne land - gerne langs remiser, levende hegn og andre ledelinjer.</p> <p>Biotopplanen skal søge at bidrage til adgang til velegnet rede- og fødebiotop i form af gammel græs- eller urtevegetation, soleksponerede arealer samt arealer med insektoføde samt grønt- og frøføde. Sådanne arealer skal skabe kontinuitet i forhold fødesøgning.</p>
---------------------	--

4.3. Generelle betingelser

Ansvar for udarbejdelsen af biotopplaner og for udsætning

Ansvar for anmeldelse af biotopplan, jf. § 14, stk. 4

Ejeren af biotopplan-ejendommen er ansvarlig for, at biotopplanen udarbejdes, gennemføres og anmeldes. Det er således ejeren af ejendommen, der vil kunne straffes efter reglerne i bekendtgørelsen, hvis planerne ikke er gennemført.

Hvis ejeren har bortforpagtet biotopplan-ejendommen sammen med jagtretten, kan det aftales, at det er forpagterens ansvar og dermed forpagteren, der skal anmelde planerne.

Anmeldelsen sker digitalt til Miljøstyrelsen via Virk.dk senest 1. maj.

Ansvar for udsætning, jf. § 14, stk. 5

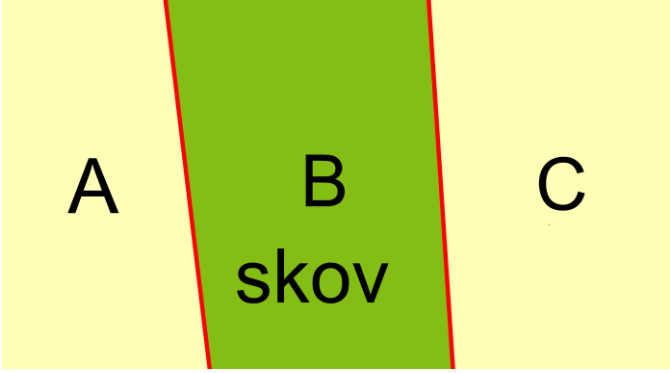
Hvis jagtretten er lejet ud, kan det aftales, at det er jagtlejer, der har ansvaret for udsætningen. Det er således den, der står for udsætningen, der skal have gennemført det obligatoriske kursus i udsætning og som kan straffes, hvis der udsættes flere fugle end tilladt.

Hvor på ejendommen kan der ske udsætning?

Som udgangspunkt skal udsætningen af agerhøns og fasaner ske på den enkelte biotopplan-ejendom.

Hvis der er udarbejdet en samlet biotopplan for flere ejendomme med samme ejer eller bruger, vil der kunne ske udsætning på biotopplanejendommen som helhed, så længe arealerne er sammenhængende. Dette betyder, at hele udsætningen vil kunne foretages på en del af biotopplanejendommen f.eks. på en af flere ejendomme.

Det samme gælder, hvis der på flere ejendomme med forskellige ejere/brugere er gennemført og anmeldt biotopplaner. Det vil sige, at man kan aftale, at den samlede udsætning skal ske på f.eks. én af ejendommene. Dette kræver dog, at ejendommens arealer er sammenhængende og en skriftlig aftale mellem ejerne/brugere eller de udsætningsansvarlige om, hvor udsætningen skal ske. Det skal endvidere være angivet i biotopplanerne, hvem der har ansvaret for udsætningen. Den skriftlige aftale skal indsendes sammen med biotopplanerne.

	<p><i>Eksempel:</i> Ejendommene A, B og C har forskellige ejere. Der er udarbejdet biotopplaner på både ejendom A og C, mens ejendom B kun består af naturareal og dermed ikke skal udarbejde biotopplan. Der er indgået en skriftlig aftale mellem de udsætningsansvarlige. Der kan udsættes 7 fasaner eller 4 agerhøns pr. ha. og fuglene kan fordeles frit på de tre ejendomme.</p> <p><i>I tilfælde af, at ejendom B også var landbrugsejendom, skulle denne også have udarbejdet biotopplan for at fordele fuglene frit efter ovenstående eksempel.</i></p>
---	---

Tidspunkt for udsætning, jf. § 14, stk. 2.

Der er fortsat krav til, hvornår der kan ske udsætning. Udsætning kan ske i de følgende perioder:

Agerhøne: 1. april til 15. august

Fasan: 1. april til 31. august

Indberetning, jf. § 14, stk. 6.

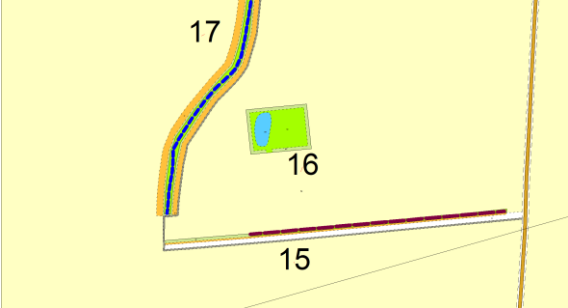
Udsætning af fasaner, agerhøns og gråænder skal senest 1 uge efter udsætningen indberettes i Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem.

Det er ejeren/forpagteren af ejendommen, der skal indberette det aktuelt udsatte antal fugle til Miljøstyrelsen. Ejeren/forpagteren af ejendommen skal i forbindelse med anmeldelsen af biotopplanen angive, hvem der er ansvarlig for udsætningen, hvis det er en anden end ejeren/forpagteren selv.

5. HVAD SKAL EN BIOTOPPLAN INDEHOLDE?

Biotopplanen skal som minimum indeholde følgende elementer:

- Udpegning af biotopplanejendommens samlede arealer på opdaterede markkort med en max. størrelse 1:10.000
- Kort beskrivelse af biotopplejetiltag, og hvilke biotopplantiltag der gennemføres på biotopplan- ejendommens areal. De enkelte biotopplantiltag nummereres på kortet med angivelse af længde/areal. Der skal udarbejdes separate kort for 1- eller 3-årige biotopplaner og 5-årige biotopplaner.

	<p><i>Eksempel:</i> <i>De enkelte biotopforbedringer nummereres på kortbilaget og beskrives kort:</i> <i>15. Mod syd/øst etableres en 350 m barjordsstribe mod agerjorden.</i> <i>16. Remise på 0,25 ha er plejet og vedligeholdt.</i> <i>17. Offentligt vandløb på 475 m længde med 10 m randzone.</i> <i>Pleje og tiltag: Der er udlagt randzone som 475 m vegetationsstribe med en 475 m tætslået vegetationsstribe.</i></p>
---	---

- Oplysning om, hvorvidt den udvidede adgang til at opsætte rævefælder forventes anvendt på biotopplanejendommen.
- Oplysning om, hvilke arter/artsgrupper som biotopplanen målrettes mod.
- Ejerens og/eller en evt. brugers/konsulents erklæring om at biotopplanen som minimum opfylder de retningslinjer, der fremgår ovenfor.
- Angivelse af navn og adresse på den person/de personer, der har ansvaret for udsætningen.

Når en biotopplan er anmeldt og gennemført, skal biotopplan-arealerne, og de anmeldte tiltag på biotopplan-arealerne, opretholdes i minimum 1, 3 eller 5 år under hensynstagen til omlæggelse af eksisterende tiltag umiddelbart inden efterfølgende biotopplananmeldelse. Undtaget herfor er lærkepletter, vibelavn timer, sprøjte- og gødningsfrie randzoner og kyllingestriber, som skal opretholdes til og med høst samt efterafgrøder som skal opretholdes til den 20. februar. Tiltagene skal opretholdes så længe, der udsættes flere end én fasan eller agerhøne/ha.

6. BEREGNING AF EN BIOTOPPLAN (POINTS SYSTEMET)

I **bilag 2** findes skema for pointtildeling med bemærkninger til de enkelte tiltag.

Ved udsætning af op til 7 fugle pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns per hektar skal der opnås minimum 85 point (3-årig biotopplan) eller 100 point (1-årig biotopplan) samlet pr. biotopplan- ejendom for at opfylde kravene til en biotopplan.

Udarbejdes en udvidet biotopplan (udsætning af 8-12 fugle pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha.) skal der anlægges yderligere biotopplantiltag gældende for en 5-årig periode. Ved beregning af

point for den 5-årige periode fastsættes den 1- eller 3-årige biotopplans pointsum til 100 point, hvorefter der skal anlægges yderligere tiltag således biotopplanejendommens samlede point opfylder kravene om 110-150 point. På den baggrund kan der i henhold til nedenstående pointsum udsættes op til 8-12 fugle pr. ha.:

110 point giver mulighed for at udsætte op til 8 fugle
120 point giver mulighed for at udsætte op til 9 fugle
130 point giver mulighed for at udsætte op til 10 fugle
140 point giver mulighed for at udsætte op til 11 fugle
150 point giver mulighed for at udsætte op til 12 fugle

Tiltag der er anmeldt i en 1- eller 3-årig biotopplan, kan ikke også anmeldes som del af den 5-årige biotopplan (overbygning).

Skemaer for beregning af point for 1-, 3- og 5-årige biotopplaner kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Der er i pointsystemet taget højde for, at en enhed på f.eks. 100 m insektvold, betyder mere på en lille ejendom end på en stor. For alle tiltagene sker der derfor en forholdsmæssig afkortning i pointtildelingen. Denne regel gælder dog ikke for redekasser og naturplan for ejendommen. Se nedenfor et eksempel på beregning af Sum.

Point-summen beregnes som følger:

Summen af point for tiltagene x 100 ha. / biotopplanejendommens dyrkede areal i ha. Der rundes ned til hele tal.

Ved ”Sum” tages højde for, hvor stor ejendommens landbrugsmæssigt dyrkede arealer er.

Systemet forudsætter endvidere, at der anvendes flere forskellige typer af tiltag. Der skal anvendes min. 3 forskellige tiltag for at pointkravet til en biotopplan opfyldes.

7. ANMELDELSE AF BIOTOPPLANER

Biotopplanen skal anmeldes digitalt via Virk.dk til Miljøstyrelsen hvert år inden den 1. maj, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 4.

8. ANDRE REGLER OM UDSÆTNING

8.1. Krav om udsætningskursus (bekendtgørelsens § 14, stk. 5)

Udsætning af mere end 100 stk. fuglevildt (fasaner, agerhøns og gråænder) forudsætter, at den person, der er ansvarlig for udsætningen, har gennemført et kursus om udsætning og fældefangst.

Miljøstyrelsen kan godkende kurser om udsætning og fældefangst. Der er udarbejdet retningslinjer for indholdet af sådanne kurser (bilag 3.).

9. KONTROL, OVERVÅGNING OG STRAF

Miljøstyrelsen udtager årligt 5-10 % af biotopplanerne til kontrol, for at sikre, at biotopplanerne er gennemført i overensstemmelse med vejledningen for udarbejdelse af biotopplaner. Kontrollen udføres af Naturstyrelsen.

Overtrædelse af reglerne i bekendtgørelsen straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 19, stk. 1. Straffen kan, jf. § 19, stk. 2, stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt betydelig skade på de interesser, som jagtloven tilsigter at beskytte, jf. lovens § 1, stk. 1, eller fremkaldt fare derfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre.

Bilag 1. Skema for arter/artsgrupper som biotopplanen målrettes til

I nedenstående skema er arter/artsgrupper angivet i gruppering af "ikke-jagtbare arter" og "jagtbare arter". For den enkelte art/artsgruppe er angivet med "X" hvilke biotopplan tiltag, som direkte understøtter den enkelte art/artsgruppe. Ud fra de valgte arter/artsgruppe skal biotopplantiltag udvælges og anlægges i henhold til den enkelte arts/artsgruppes krav til levesteder (se afsnit 4.2) således at biotopplanen målrettes de valgte arter/artsgrupper.

		Ikke-jagtbare arter							Jagtbare arter			
		Bestøvere	Krybdyr	Padder	Flagermus	Fugle: Museædere	Fugle: Engfugle	Fugle: Agerlandsf ugle	Hjortevildt	Hare	Agerhøne	Fasan
1	Vegetationsstriber i midtmark	X			X	X	X	X	X	X	X	X
2	Vegetationsstriber	X			X	X	X	X	X	X	X	X
3	Sprøjte- og gødningsfri randzoner	X		X	X		X	X	X	X	X	X
4	Græsbræmmer som fodpose	X		X		X	X	X	X	X	X	X
5	Barjordsstriber		X	X		X	X	X	X	X	X	X
6	Tætslåede vegetationstriber		X			X	X	X	X	X	X	X
7	Insektvolde	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	Kombination af 3 tiltag: tiltag 1 samt 3-7 samlet											
9	Kombination af 3 tiltag: tiltag 2 samt 3-7 samlet											
10	Kyllingestriber	X	X		X		X	X		X	X	X
11	Lærkepletter	X				X	X	X			X	
12	Vibelavninger	X		X		X	X	X			X	
13	Lysåben vegetation/arronderinger	X				X	X	X	X	X	X	X
14	Efterafgrøder					X	X	X	X	X	X	X
15	Etablering af træ og buskbevoksninger	X					X	X	X	X	X	X
16	Træ og buskbevoksninger	X			X	X	X	X	X	X	X	X
17	Etablering af levende hegn og linjeformede markopdelinger	X					X	X	X	X	X	X
18	Levende hegn og linjeformede markopdelinger	X			X	X	X	X	X	X	X	X
19	Etablering af skov								X	X		X
20	Etablering af søer	X		X	X		X					
21	Søer	X		X	X		X					
22	Genåbning af rørlagte grøfter og vandløb			X	X		X					
23	Stenbunker		X					X				
24	Redekasser					X	X					
25	Naturplan for ejendommen											

Bilag 2. Skema for pointtildeling af biotopplantiltag

Tiltag		5-årig tiltag	Enhed	Point	Maks antal point i biotop-plan	Bemærkninger
1	Vegetationsstriber i midtmark	X	100 meter	5	50	<p>Vegetationsstriber skaber levesteder for markvildtet. Tiltaget skaber en biotop som gennem året bidrager med ly/læ, redeskjul, føde og korridorer til andre naturområder.</p> <p>Kan bestå af naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber. Ved vildtstriber forstås striber som er tilsået med vildt- og bivenlige plantearter. Som vildt- og bivenlige plantearter kan anvendes alle plantearter, dog ikke traditionelle afgrøder i ren bestand såvel som permanente afgrøder. Permanente afgrøder er f.eks. elefantgræs, stauder samt træer og buske, herunder lavskov. Vildtstriberne må ikke isås med kulturgræsser, som f.eks. rajgræs og rødsvingel.</p> <p>Vegetationsstriber skal være min 3 meter bred, og skal placeres inde i dyrkningsfladen, således at der som gennemsnit er min. 40 meter til kanten af det dyrkede areal og mellem flere sådanne arealer i samme mark.</p> <p>Reglen er ikke til hinder for at etablere korridorer eller sammenhæng mellem forskellige naturelementer.</p> <p>Må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med nemblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre. Ved 3- og 5 årige biotopplaner kan maksimalt 30% af tiltaget omlægges årligt.</p>

2	Vegetationsstriber	X	100 meter	2	25	<p>Har samme formål som vegetationsstriber i midtmark, men dette tiltag udvider samtidigt eksisterende biotoper og dermed højner kvaliteten af disse til gavn for især markvildtet og bestøvere.</p> <p>Anlægges langs søer, kystlinjer, vådområder, levendehegn, skovbryn, markskel diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber og lign.</p> <p>Kan bestå af naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber. Ved vildtstriber forstås striber som er tilsået med vildt- og bivenlige plantearter. Som vildt- og bivenlige plantearter kan anvendes alle plantearter, dog ikke traditionelle afgrøder i ren bestand såvel som permanente afgrøder. Permanente afgrøder er f.eks. elefantgræs, stauder samt træer og buske, herunder lavskov. Vildtstriberne må ikke isås med kulturgræsser, som f.eks. rajgræs og rødsvingel.</p> <p>Vegetationsstriber skal være minimum 3 meter bred.</p> <p>Hvis der er flere striber på et areal, skal mellemrummene mellem striberne være min. 10 meter. Må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med nemblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre. Ved 3- og 5 årige biotopplaner kan maksimalt 30% af tiltaget omlægges årligt.</p>
3	Sprøjte- og gødningsfri randzoner		100 meter	4	25	<p>En øget andel af forskellige vegetationstyper, frø og insekter i markens randzone skaber i yngletiden et øget livsgrundlag for bestøvere, flagermus og markvildtet.</p> <p>Tiltaget følger produktionsarealer og skal være minimum 6 meter brede.</p>

						<p>Sprøjte- og gødningsfri randzoner kan ikke lægges i andre biotopplantiltag (medmindre andet er angivet i det enkelte tiltag) og omkring græsarealer i og udenfor omdrift. Skal opretholdes i biotopplanen fra såning og frem til høst.</p>
4	Græsbræmmer som fodpose	X	100 meter	1,5	25	<p>Græsbræmmer som fodpose skaber ideelle områder til redepladser. Anlægges denne lyseksoneret vil den også være rig på insekter og dermed skabe fødegrundlag for fuglevildtet.</p> <p>Græsbræmmer kan anlægges langs søer, vandløb, kystlinjer, vådområder levende hegn, skovbryn, markskel, diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber og lignede som primært skal bestå af græsser og urtevegetation.</p> <p>Græsbræmmen skal være min. 2 meter bred. Min. 50 % af strækningen skal være placeret således, at bræmmen er lyseksoneret.</p> <p>Græsbræmmer må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre.</p>
5	Barjordsstriber	X	100 meter	2	25	<p>Barjordsstriber giver åbne arealer, hvor især kyllinger kan tørre sig og fugle kan støvbade. Derudover fungerer de også som korridorer for markvildtet.</p> <p>Barjordsstriber skal udlægges langs med f.eks. søer, vandløb, kystlinjer, vådområder levende hegn, skovbryn, markskel, diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber, naturarealer og lign. Mindst 50 % af strækningen skal være placeret således, at striben er lyseksoneret. Striberne skal være min. 1 meter meter brede.</p>

						Barjordsstriber skal til enhver tid plejes således de primært fremstår som bar jord, hvor eventuel plantevækst er meget spredt og sparsom.
6	Tætslåede vegetationsstriber	X	100 meter	1	25	<p>Disse åbne græsarealer er rige på friske næringsrige skud og udgør vigtige tørrepladser for især kyllinger. Derudover fungerer de også som korridorer og fødested for eksempelvis padder, krybdyr og markvildtet.</p> <p>Ved slåning skal vegetationen løbende holdes helt kort, dvs. hyppig slåning i maj-juni, således at vegetationen ikke kan anvendes som redeskjul. Striberne skal være min. 2 meter brede og maks. 6 meter brede. Ved beregning af en vegetationsstriberes bredde skal græsdækket være sammenhængende i hele bredden. Der skal være min. 20 meter mellem striberne.</p>
7	Insektvolde	X	100 meter	2	25	<p>Insektvolde fremme livet på marken ved at fungere som fouragerings, yngle- og spredningskorridor. Tiltaget er rigt på vigtige fødekilder såsom urter, frø og insekter.</p> <p>Insektvolde tilsås med tuegræsser og skal derefter opretholdes således at tuegræsserne er dominerende.</p> <p>Insektvolde skal placeres, så der er min. 20 meter mellem voldene, og min. 50 % af strækningen skal være placeret således, at insektvolden er soleksponeret. Insektvolde skal kunne etableres med alm. landbrugsmaskiner, og fjernes igen med samme. Insektvolden skal være min. 1 meter bred ved foden af volden. Insektvolde må ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre.</p>

8	Kombination af 3 tiltag: tiltag 1 samt 3-7 samlet	X	100 meter	5	25	<p>En vigtig forudsætning for markvildtets trivsel er variation i biotoperne. Kombination af tiltag skaber på et lille areal de samlede livsbetingelser, som er vigtige for markvildtet.</p> <p>Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 1 og 3-7, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af disse.</p>
9	Kombination af 3 tiltag: tiltag 2 samt 3-7 samlet	X	100 meter	1	25	<p>En vigtig forudsætning for markvildtets trivsel er variation i biotoperne. Kombination af tiltag skaber på et lille areal de samlede livsbetingelser, som er vigtige for markvildtet.</p> <p>Hvis man kombinerer mindst 3 af tiltagene 2 og 3-7, dvs. lægger dem ved siden af hinanden, gives en ekstra bonus, da den biologiske effekt af tiltagene øges ved sammenkædning af disse.</p>
10	Kyllingestriber		100 meter	2	25	<p>Kyllingestriber skaber en åben markafgrøde med øget mulighed for kyllingers færdsel og fouragering.</p> <p>I forbindelse med såning af afgrøder anlægges der ”kyllingestriber” med 30 % udsæds-mængde langs søer, vandløb, kystlinjer, vådområder levende hegn, skovbryn, markskel, diger, fortidsminder, beplantning, vegetationsstriber og lignede.</p> <p>Tiltaget skal som minimum være 3 meter bredt og skal kombineres, med tiltag 3 (Sprøjte og gødningsfri randzone) for at være pointgivende (dvs. tiltagene lægges sammen - begge tiltag er pointgivende).</p> <p>En forudsætning for at få tiltaget godkendt ved kontrol er, at der tydeligt kan observeres en reduceret</p>

						udsædsmængde i striben i forhold til resten af markafgrøden.
11	Lærkepletter		2/ha	1	10	<p>Lærkepletter er tørre pletter i en tilsæt mark, hvor der ikke er etableret plantedække. Tiltaget yder temporære områder, som i yngletiden giver mulighed for fouragering og redeskjul, væk fra rovdyr, idet de ligger midt i marken.</p> <p>For at opnå en effekt skal felterne med lærkepletlet mindst være 16 kvadratmeter, og der skal udlægges to lærkepletter indenfor 1hektar. Lærkepletterne placeres midt i marken og med mindst 40 meter til kanten af det dyrkede areal.</p> <p>Kan kombineres med tiltag 1 (vegetationsstriber i midtmark) – dvs. at lærkepletter kan anlægges i midtmarksstriber så begge tiltag samtidigt er pointgivende.</p> <p>Skal opretholdes i biotopplanen frem til høst. Må ikke gødskes eller sprøjtes.</p> <p>Der er intet til hinder for at etablere lærkepletter på områder hvor udsået plantedække ikke er tilstede (som resultat af tidligere oversvømmelse eller lign.).</p>
12	Vibelavninger	X	Per lavning	1	10	<p>Vibelavninger er områder i en tilsæt mark, hvor der ikke er etableret plantedække grundet periodevis oversvømmelse på arealet.</p> <p>For at opnå en effekt skal felterne mindst være 16 m², og der kan udlægges 1 vibelavning indenfor 1 ha.</p> <p>Vibelavningerne skal placeres midt i marken og mindst 40 m til kanten af det dyrkede areal. Kan kombineres med tiltag 1 (vegetationsstriber i midtmark) – dvs. at vibelavninger kan anlægges i midtmarksstriber, så begge</p>

						<p>tiltag samtidigt er pointgivende.</p> <p>Skal opretholdes i biotopplanen frem til høst. Må ikke gødskes eller sprøjtes.</p> <p>Der er intet til hinder for at etablere vibelavnninger på områder hvor udsået plantedække ikke er tilstede (som resultat af tidligere oversvømmelse eller lign.).</p>
13	Lysåben vegetation/arronderinger	X	1 ha.	15	25	<p>De små spredte biotoper er en vigtig forudsætning for markvildtets succes. De skaber sammenhæng mellem biotoper udover at skabe mulighed for føde og dækning.</p> <p>Tiltaget svarer til tiltag 2. (vegetationsstriber), idet der dog ikke er krav om, at det er udlagt i striber. Kan derudover bestå af græsarealer, naturlig vegetation (udyrket areal) og/eller vildtstriber. Ved græsarealer forstås arealer som primært består af græs som plejes ved enten afgræsning eller høslet således, at vegetationen holdes kort.</p>
14	Efterafgrøder		1 ha.	1	10	<p>Efterafgrøder er gode fouragerings- og dæknings biotoper der kan sikre let tilgængeligt og rigeligt føde i efterårsperioden og i visse tilfælde i vinterperioden.</p> <p>Anlægges efter gældende regler hvad angår efterafgrøder. Efterafgrøde kan være korsblomstrede afgrøder som f. eks. olieræddike, gul sennep, cikorie eller græs og kornafgrøder. Majs kan ikke benyttes som efterafgrøde. Etablerede efterafgrøder skal ligge vinteren over til den 20. februar og må ikke nedsprøjtes i perioden.</p>
15	Etablering af træ og buskbevoksninger	X	0,5 ha.	5	25	<p>Træ- og buskbevoksninger er vigtige biotoper i agerlandet. Holdes disse lysåbne og varierede skabes en biotop rig på føde midt i de dyrkede arealer.</p>

						<p>Nye træ- og buskbevoksninger (remiser) skal etableres med hjemmehørende træer og buske. Tiltaget medregnes i biotopplanarealet med maks. 0,5 ha. pr. bevoksning. Der skal være mindst 50 m. mellem træ- og/eller buskbevoksningerne samt skov. Tiltaget kan også placeres i forbindelse med levende hegn.</p> <p>Sprøjtning kan tilladelse i forbindelse med anlæggelse, men der må derudover ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre. Mekanisk renholdelse i etableringsfasen er tilladt</p> <p>Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret. Dokumentation for anlæggelsesår skal fremvises ved forlangende.</p>
16	Træ- og buskbevoksninger	X	0,5 ha.	4	25	<p>Eksisterende træ- og buskbevoksninger skal primært fremstå med hjemmehørende arter.</p> <p>På den baggrund skal det sikres at træ- og buskbevoksningerne plejes og vedligeholdes* ved udtynding og nedskæring af ikke hjemmehørende træer og buske, med henblik på, at bevoksningen senest 10 år efter etablering/opstart af pleje/vedligehold består af min. 75 % hjemmehørende arter. Det betyder at det tydeligt fremgår af bevoksningen at en sådan pleje er igangsat.</p> <p>Ved bevoksninger som består af minimum 75% hjemmehørende arter er der ikke krav til yderligere pleje.</p> <p>Beplantningen skal suppleres med minimum to af biotopplantiltagene 2-7 for at udløse point. Disse supplerende</p>

						<p>tiltag udløser samtidig selvstændige point.</p> <p><i>*Pleje og vedligehold skal sikre, at træ- og buskbevoksningerne fremstår attraktive som leve-, dækning-, fouragerings- og ynglested for den naturlige fauna. Dødt og nedskåret ved efterlades så vidt muligt i forbindelse med udtynding.</i></p> <p><i>Udgåede træer bør så vidt muligt ikke fældes, idet disse er vigtige leve- og fødesteder for insekter, fugle og flagermus.</i></p>
17	Etablering af levende hegn og linjeformede mark-opdelinger	X	100 meter	3	25	<p>Ledelinjer som træ- og buskbevoksninger er vigtige biotoper i agerlandet. Holdes disse lysåbne og varierede skabes en biotop rig på føde og dækning.</p> <p>Tiltaget gælder etablering af levende hegn, diger, markskel og andre linjeformede markopdelinger (f.eks. grøfter, markveje m.v.). Elementet (hegnet, skellet m.v.) skal have en bredde på min. 2 meter med urørt, naturlig bevoksning.</p> <p>Nye biotopforbedrende levende hegn skal etableres af hjemmehørende arter. Ved hegn på 3 rækker eller mere skal der etableres åbninger i beplantningen for hver 50 m.</p> <p>Sprøjtning kan tilladelse i forbindelse med anlæggelse, men der må derudover ikke gødskes eller sprøjtes. Der må dog anvendes selektive midler, med henblik på bekæmpelse af f.eks. kæmpebjørneklo, brændenælder, tidsler og flyvehavre. Mekanisk renholdelse i etableringsfasen er tilladt</p> <p>Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret. Dokumentation for anlæggelsesår skal fremvises ved forlangende.</p>

18	Levende hegn og linjeformede markopdelinger	X	100 meter	2	25	<p>Tiltaget gælder levende hegn, diger, markskel og andre linjeformede markopdelinger (f.eks. grøfter, veje m.v.). Elementet (hegnet, skellet m.v.) skal have en bredde på min. 2 meter med urørt, naturlig bevoksning.</p> <p>For <u>levende hegn</u> skal bevoksningen senest 10 år efter etablering/opstart af pleje/vedligehold* nås et niveau for hjemmehørende arter på min. 75 %. Det betyder at det tydeligt fremgår af hegnet at en sådan pleje er igangsat</p> <p>Ved levende hegn som består af minimum 75% hjemmehørende arter er der ikke krav til yderligere pleje.</p> <p>For diger, markskel og andre linjeformede markopdelinger (f.eks. grøfter, markveje m.v.) kan der frit foretages vedligehold og pleje, men dette er ikke et krav.</p> <p>Tiltaget skal suppleres med minimum to af biotopplantiltag 2-7 for at udløse point. Disse supplerende tiltag udløser samtidig selvstændige point.</p> <p><i>* Pleje-/vedligeholdelsesindgreb har til formål at sikre en hensigtsmæssig veludviklet vertikal struktur, hvor buske og småtræer/træer danner et tæt løvmassiv i hele hegnets højde og hvor busklaget favoriseres. Dødt og nedskåret ved efterlades så vidt muligt i forbindelse med udtynding. Udgåede træer bør så vidt muligt ikke fældes, idet disse er vigtige leve- og fødesteder for insekter, fugle og flagermus.</i></p>
19	Etablering af skov		1 ha.	5	25	<p>Skovarealer skaber permanente naturområder som især i anlæggelsesperioden byder på en varieret biotop.</p> <p>Tiltaget skal opfylder regler for skovrejsning, og skal opfylde kravene</p>

						for at få tilskud under skovrejsningsordningerne. Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret.
20	Etablering af søer	X	pr. sø	10	4+	<p>Søer skaber lysåbne fugtige områder med varierende vegetation, frø, insekter osv.</p> <p>Tiltaget gælder for anlæggelse af søer fra 600 kvadratmeter vandspejl og større om som opfylder Naturstyrelsens regler for tilskud til etablering af søer. Tiltaget skal altid forsynes med en udyrket bufferzone på mindst 10 meter mellem dyrket jord og søen - biotopplantiltag i forbindelse hermed udløser samtidig selvstændige point.</p> <p>50 % af bufferzonen skal holdes lavtvoksende og soleksponeret. Det betyder at tiltaget skal delvist (50%) friholdes for tæt bevoksning af træer og buske således der opstår soleksponering af bufferzonen med varierende plantedække til følge.</p> <p>Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggelsesåret.</p> <p>Dokumentation for anlæggelsesår skal fremvises ved forlangende.</p>
21	Søer	X	pr. sø	4	25	<p>Tiltaget gælder for søer fra 600 kvadratmeter vandspejl og større. Søer skal være placeret i dyrkningsfladen for at give point i biotopplansammenhæng. Søer skal altid forsynes med en udyrket bufferzone på mindst 10 meter mellem dyrket jord og søen - biotopplantiltag i forbindelse hermed udløser samtidig selvstændige point.</p> <p>50 % af bufferzonen skal holdes lavtvoksende og soleksponeret. Det betyder at tiltaget skal delvist (50%)</p>

						friholdes for tæt bevoksning af træer og buske således der opstår soleksponering af bufferzonen med varierende plantedække til følge.
22	Genåbning af rørlagte grøfter	X	100 meter	5	50	<p>Grøfter med varieret vegetation og lyseksponering udgør vigtige levesteder for agerlandets arter. Derudover fungerer disse som korridorer mellem naturområder og skaber dermed sammenhæng for disse områder.</p> <p>Ved genåbning af rørlagte grøfter forstås reetablering af oprindelige vandførende kanaler m.v., således at rørene fjernes og vandet igen fritlægges. Tiltaget er pointgivende i 5 år fra anlæggesåret.</p> <p>Dokumentation for anlæggesår skal fremvises ved forlangende.</p>
23	Stenbunker	X	pr. stenbunke	2	10	<p>Stenbunker er større etablering af- eller eksisterende bunker af marksten som ligger soleksponeret. Soleksponeringen skal sikre, at stenbunkerne opvarmes i løbet af dagen til gavn for især krybdyr og insekter. Ligger stenbunken skyggefuldt skal den lysåbnes for at være pointgivende. Nedenstående tiltag skal delvist sikre dette.</p> <p>Bunkerne skal minimum være 5 m² i grundareal og minimum 1 meter høje. Tiltaget skal suppleres med minimum to af biotopplantiltag 2-7 for at udløse point. Disse supplerende tiltag udløser samtidig selvstændige point.</p> <p>Stenbunken kan efter placering kombineres med tiltag 15, 16, 17, 18, 20 og 21 samt tilhørende krav om supplerende tiltag.</p>
24	Redekasser	X	pr. redekasse	0,1-0,5	5	Redekasser er opsætning af redekasser til de fuglearter som er anført i bilag 1. Redekasserne skal opsættes efter

						<p>almindelige anbefalinger for artsgruppen.</p> <p>For gruppen ”museædere” gælder det, at hver redekasse giver 0,5 point/redekasse, mens de øvrige arter/artsgrupper giver 0,1 point/redekasse</p> <p>Redekasser skal opsættes efter almindelig praksis og anbefaling for arten/artsgruppen. Det betyder at redekasserne placeres ift. artens krav, habitat og efter hensyn til eventuel territorialitet for arten. Således kan der eksempelvis sidde flere stærekasser samme sted, mens dette ikke er tilfældet ved ugler. Ved kontrol skal det kunne angives hvilke arter/artsgrupper redekasserne er opsat til.</p> <p>Redekasserne er pointgivende så længe de er egnet til brug.</p>
25	Naturplan for ejendommen		1 stk.	10	10	<p>Har en biotopplanejendom udarbejdet en naturplan, som i detaljer beskriver ejendommens naturindhold og fremadrettede målsætning og anbefalinger til forbedring af naturindholdet vil en sådan være pointgivende, såfremt biotopplantiltagene søger at understøtte naturplanens målsætninger og anbefalinger.</p> <p>En naturplan skal indeholde en kortlægning af ejendommen og udover naturindholdet også redegøre for eventuelle beskyttelseshensyn på ejendommen.</p> <p>Det er afgørende, at en sådan naturplan er med til at fremme naturindholdet på biotopplanejendommen og at biotopplantiltagende i overvejende grad anlægges i overensstemmelse med naturplanens anbefalinger.</p>

						<p>En naturplan er pointgivende så længe den er aktuel. Det vil sige at den skal opdateres hvert 5 år.</p> <p>En gældende naturplanen skal til enhver tid kunne forevises Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen ved kontrol eller ved forlangende. Dokumentation for udarbejdelse/fornyelse af naturplanen skal fremvises ved forlangende.</p>
--	--	--	--	--	--	---

Bilag 3. § 14 i bekendtgørelse nr. 1652 af 19/12/2017 om udsætning af vildt, jagtmåder og jagtredekskaber

§ 14. Vildt må ikke udsættes i naturen uden Miljøstyrelsens tilladelse.

Stk. 2. Reglen i stk. 1 gælder i følgende tilfælde ikke ved udsætning af fasan (*Phasianus colchicus*) i perioden 1. april til 31. august og agerhøne (*Perdix perdix*) i perioden 1. april til 15. august:

1) På ejendomme under 100 ha., såfremt der ikke udsættes flere end 100 fasaner/agerhøns.
2) På ejendomme på 100 ha. eller derover, såfremt der ikke udsættes flere end 1 fasan/agerhøne pr. ha.

3) På ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer som indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen for hvilke der er udarbejdet og gennemført biotopplaner, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 2 til bekendtgørelsen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha. Ejendomme som forud for en 5-årig biotopplan har anmeldt og gennemført en biotopplan for ejendommen de forudgående 2 år kan under særlige vilkår, jf. bilag 2, udsætte op til 8-12 fugle pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha.

4) På ejendomme uden landbrugsmæssigt dyrkede arealer samt på ejendomme med landbrugsmæssigt dyrkede arealer, som ikke indgik ved tildelingen af udtagningsrettigheder efter enkeltbetalingsordningen, såfremt der ikke udsættes flere end 7 fasaner/agerhøns pr. ha. dog maksimalt 4 agerhøns pr. ha.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder ikke for udsætning af gråand (*Anas platyrhynchos*) i ferske vande, såfremt der ikke udsættes mere end 1 ælling pr. 150 m² eller 1 voksen and pr. 300 m² åben ubevokset vandflade, og såfremt fuglene udsættes i tiden fra 1. april - 31. juli.

Stk. 4. Den i stk. 2, nr. 3, nævnte biotopplan anmeldes i Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem hvert år inden den 1. maj. Biotopplanen kan omfatte en eller flere ejendomme eller dele heraf med samme ejer eller bruger. Ved beregning af biotopplan-ejendommens samlede areal indgår alle sammenhængende arealer, bortset fra søer med åbne vandflader over 1 ha. En biotopplan-ejendom har sammenhængende arealer, når arealerne ikke er adskilt af fremmede arealer eller af veje og jernbaner, som ikke må krydses.

Stk. 5. Udsætning af flere end 100 fugle forudsætter, at den eller de ansvarlige for udsætningen har gennemgået et af Miljøstyrelsen godkendt kursus om udsætning af fuglevildt, der opfylder retningslinjerne fastsat i bilag 3 til bekendtgørelsen.

Stk. 6. Udsætning af fasaner, agerhøns og gråænder skal senest 1 uge efter udsætningen indberettes i Miljøstyrelsens digitale indberetningssystem.

Bilag 4. Krav til undervisningsplan for personer, der beskæftiger sig med udsætning af fuglevildt

Ifølge § 14, stk. 5, forudsætter udsætning af fuglevildt (flere end 100 stk. fasaner, agerhøns eller gråænder), at den for udsætningen ansvarlige person/personer skal have gennemgået et af Miljøstyrelsen godkendt kursus i udsætning af fuglevildt, hvis indhold er fastsat af styrelsen efter vejledning fra Vildtforvaltningsrådet.

Kurset skal være gennemført inden den pågældende overtager ansvaret for udsætning af vildtfugle. Kravet træder i kraft 1. januar 2008 for udsætning af gråænder og 1. januar 2010 for udsætning af fasaner og agerhøns.

Kurset skal som minimum indeholde følgende elementer:

- Gennemgang af relevant lovgivning omkring, jagt og regulering, dyrevelfærd, dyre- og jagtetik og natur- og miljøbeskyttelse. (Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).
- Gennemgang af relevant lovgivning omkring brak og god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). (Udsætning af fasaner eller agerhøns).
- Ethiske regler vedrørende opdræt og udsætning af fuglevildt. (Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).
- Markvildtets biologi, herunder vildtets krav til føde og dækning/redeskjul i det åbne land. (Udsætning af fasaner eller agerhøns).
- Anvendelse af fælder og deres udformning og brug, herunder tilladelse til og brug af rævefælder. (Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).
- Relevante regler under Fødevarestyrelsen og Landbrugstyrelsen. (Udsætning af gråænder, fasaner eller agerhøns).
- Ekskursion til en ejendom, hvor implementeringen af en biotopplan er iværksat. (Udsætning af fasaner eller agerhøns).